

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Hétfő, augusztus 1.

Nagy és kicsiny eszközök politikája.

Kolozsvár, augusztus 1.

Azt várhattuk volna, hogy a Hieronymi budgetbeszédének hatása alatt a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál Tallián védelmére fog kelni Magyarország lekicsinyelt, legyalázott mezőgazdaságának. Azt várhattuk volna, hogy a földművelésügyi miniszter azt a hólyagot, melyet Hieronymi fújt föl, össze fogja lapítani, vagy föl fogja pukkanasztani. Jogosan várhattunk volna Talliántól feleletet arra: igaz-e, hogy a magyar mezőgazdaság olyan önmagával tehetetlen és fejlődésre képtelen, hogy az önálló vámtérület esetén évenként 120 milliót kellene veszítenie? Múltán várhattuk volna azt, hogy ha a merkantilista Hieronymi a mezőgazdaság érdekében tartja fenn tartandónak a közös vámtérületet és veszedelmesnek az önállót, akkor viszont Tallián rámutasson arra, hogy a magyar mezőgazdaság fejlődéséhez és prosperitáshoz mennyire szükséges az olyan nagy ipar, amely csak az önálló vámtérületen fejlődhetik ki.

Am Tallián nem vitakozott az ő kollégájával s így hallgatólagosan elismerte azt, hogy a magyar mezőgazdaság ezt az országot csak az exportáló gyarmat állapotában, de nem a fejlődés útján képes fenn tartani, hogy nem tudna fölhasználni és intenzív termeléssel értékesíteni egy nagy belső piacot, hanem csak arra képes, hogy az osztrák anyasországnak liferálja azt, amit a jó isten földjein megnövesztett, legelőin fölnevelt. Tallián ezt hallgatólagosan elismerte s ezzel joggal kelthette föl a földművelésügyi tárca költségvetésénél a legkomolyabb bírálatot, s a legerősebb támadást. Mert hiszen minden ajkon ott kell lenni annak a kérdésnek, ha a mezőgazdaság miatt nem lehet a nemzeti munkának az önálló vámtérülettel az egészséges fejlődést biztosítani, ha a mezőgazdaság nem lenne képes nálunk fölhasználni még ma sem egy olyan kedvező konjunktúrát, mely a Nyugaton a mezőgazdaságot csúdas magasságra vitte, ha a mezőgazdaságnak 120 milliókat kellene évenként veszítenie akkor, midőn a mai szűk belső fogyasztási piac egy-egy tagja változnék: hol van akkor ma a magyar mezőgazdaság, mit csináltak eddig azok, akik fejlesztésre voltak hivatottak, mit szándékozik tenni az a kormány mely ezt a tökéletlenséget elismeri?

Nem kellene nekünk az előadó, a miniszter meg, minden hivatalos és félhivatalos közegének ellenkező jelentései, hogy megállapíthassuk a magyar földművelés ügyének elhanyagolt voltát, a magyar mezőgazdaságnak csigalassúságú haladását. Akármennyire förtémenyünk és főjövendeli forrásunk maradt is a gabonatermesztés, termésátlagaink nem emelkedtek, ha csak néhány nagybirtokon nem, ami mutatja, hogy a termés éppen olyan kezdetleges és hátramaradt most, mint volt harminc évvel ezelőtt. Kell-e messze mennünk ennek konstatálása végett? Mutassanak csak egyetlen egy, a termelési fejlesztő eszközt, melyet például az erdélyi kisbirtok fölhasznált volna. Mutassák meg, hogy a nyomós gazdasági áttér a váltógazdálkodásra. Mutassák meg, hogy a gabonafélék helyett a kereskedelmi és ipari növények termelésére tértek át. Mutassák meg, hogy a talaj tápláló anyagainak kihasználása helyett azokat úgy amint kellene, pótolja. Mutassák meg, hogy a gazdaságba az értelem, a tudás, a számítás elemeit hozta be. Mutassák mindezt meg és akkor elhisz-

szük, hogy a magyar mezőgazdaság ott áll, ahol állania lehet és kell.

Elhisszük azt, hogy a földművelésügyi miniszter a gondjaira bízott intézmények kifogástalan működését fogja bizonyítani és hogy egyes olyan intézkedéseket állít előtérbe, melyek azt mutatják, hogy vannak a fejlődést jelentő és biztosító intézményeink és intézkedéseink. De ez nem lehet elég nekünk most, mikor a mezőgazdaság érdekeivel hozakodnak elő minduntalan, mikor az önálló vámtérület követeléseiről van szó. Most nekünk tudni kellene azt is, hogy ez intézmények és intézkedések a gazdasággal foglalkozók nagy zömének, a kisgazdáknak is javukra vannak-e, vagy csak az ő természetes versenytársaiknak, a nagybirtokoknak-e. Most nekünk tudnunk kellene azt is, hogy a gazdálkodás tudását milyen mértékben sikerült elhínteni azok között, a kik az állam költségvetésének oktatási intézményeit igénybe nem vehetik. Most aztán azt is kellene tudnunk, hogy a hol az állam nem végez olyan »mentést«, mint a ruthénoknál és a székelyeknél, hogy tehát a hol normális viszonyok vannak, ott az állam mit ad és mit tesz a gazdálkodás elősegítésére és javítására. És végül tudnunk kellene a többiek közt azt is, hogy milyen eszközökkel akarja a földművelésügyi kormány a kisbirtok adósság- és adóterhet csökkenteni, miként akarja a mezőgazdaságtól kiinduló kivándorlás árját föltartóztatni és másoda állandó intézményekkel akarja a földéhes és földnélküli parasztok és munkások vágyait kielégíteni.

Ha igaz lenne az, a mit Hieronymi mondott, hogy az önálló vámtérület föllállítása évi 120 millió koronára veszteséget okozna a mezőgazdaságnak, lesújtó igazság lenne az. De ha igaz lenne az, és a kormány nem tenne meg mindent, hogy ez az állapot megváltozzék, hogy a nemzet munkájában a termelési ágak harmóniája bekövetkezzék, akkor mérges mulasztást követne el a kormány. A mi véleményünk szerint azonban a mezőgazdaság még mai fejletlensége mellett is nagy hasznát látna a belső piac kitágulásának és fejlődésének egyetlen igazi biztosítéka a hazai ipar kifejlesztése lenne. A kicsiny eszközök politikájának csődjét ösmeri be a kormány, mikor az önálló vámtérület fölött gyöngye mezőgazdaságunkat. Ha ez a beismerés nyílt volna, a javulásban bizhatnánk; de mert még mindig leplezett, azért csak az ilyen kormánypolitika bukásában reménykedhetünk.

Szigma.

Adatok és megjegyzések nemzetiségi politikánkhoz.

(Cikksorozat.)

Irtá: Dr. Szűcs Géza.

II.

Az új népoktatási javaslat ugyancsak fegyverbe szolgáltatta a nemzetiségi politikát. Mint rendesen, kívülről is kérnek segítséget.

A tótok természetesen a csehekhez és oroszokhoz folyamodnak s mint az eredmény mutatja: nem is hiába.

Legutóbb egyszerre három tekintélyes orosz újság intéz kirohanást ellenünk: a »Ruszk«, a »Novoja Vremja« és a »Ruszkaja Szlovca«.

Egy magasrangú orosz külügyminiszeri tisztviselő pedig e nyilatkozatot tette. (L. Budapesti Hírlap 1904. júl. 16. (106. sz.) »Az összes magyarországi iskolák megmagyarosítása nem egyéb, mint a magyarországi nemzetiségek létjogosultságának egyenes megtagadása.

Magyarország lakosságának negyven százaléka szláv nemzetiségű. Ennek megmagyarosítása nemcsak vakmerő és jogellenes*,

*) Hát a finnek és lengyelek elorosztatása jogos és helyes? (A szedő.)

de kivétel nélkül vállalkozás is. A magyar nyelv lehet hivatalos nyelv, de nincs joga arra, hogy behatoljon a nem magyar nemzetiségek egyházába és iskolájába.

Nemkevessé pikáns végül az orosz diplomatának az a megjegyzése, hogy a szlávok erőszakos megmagyarosítása a németek malmára hajtja a vizet (!), a kikkel szemben a magyaroknak egyedüli természetes szövetségesei a szláv népek és főleg az oroszok, akik szeretnék jóvá tenni, amit a magyarok ellen a múlt század közepén (1849-ben) cselekedtek.

Am a mi tisztelt pangermán barátaink sem restek. Ugyancsak kivágják ellentünk a rezel.

Ortlöff Hermann nemrég megjelent könyvében (Das Magyarentum in Ungarn im Kampfe um den Nationalstaat.) a »többség közt ezeket mondja: »A sárka veszedelmét nem kellett az előkelő és nemes germán fajnak a japánok fellépéseire várakoznia. Jelenkezett az mindjárt, mikor a hatvanhetedik kiegyezésben az alig egy pár millióskából álló finn-mongol csikós-magyar nép szabad kezet kapott a németek, oroszok elmagyarosítására.«

»A véderő vezére nem lehet a magyar király, hanem az osztrák császár. Világos tehát, hogy a hadseregnek vonatkozóan felségjogai másnak nem is lehetnek, mint az osztrák császárnak.«

»Hogy a magyarországi nemzetiségek megkedveljék a magyar nyelvet, a magyar társadalom és kormány összes magyarosító intézkedéseivel sem bírta megvalósítani. A német nyelvet a magyar kormány földözö és minden lehetséges eszközzel elnyomta. A német nyelv annak ellenére is egyre jobban terjedt a magyarországi nemzetiségek közt. Mondhatni, hogy a magyarországi nemzetiségek értelmisége nagyobb számban bírja és inkább szereti használni, mint a magyart. Ebből egyenesen következik az, hogy a magyarországi nemzetiségi kérdés azonnal el fogja vesztetni élelenségét és veszedelmes voltát, mihiely megegyedik a nemzetiségeknek, hogy a magyar helyett hivatalos nyelvvül az állam batóságaival való érintkezésben a német nyelvet használják. Mig a magyar állam a maga nemzetiségeivel latin nyelven érintkezett, nem volt Magyarországon nemzetiségi kérdés. Ha a német nyelv lesz a nemzetiségekkel való érintkezésben a diplomáciai nyelv (pöff nekül), azonnal helyreáll a béke, mert akkor a nemzetiségek nem félhetnek többé az elmagyarosodástól.«

A »Budapesti Hírlap« ezekhez a bölcselkedésekhez a következő megjegyzést teszi: A magyar ember végig olvasván az ilyen fejezeteket bizonyára azt mondja a maga józan flegmájával: ostobaság! Tökéletesen igaza van, csakhogy a nemzetek életében a hirdetett és elkövetett ostobaságok, akkor körülbelül nagyobb szerepük volt mindig, mint az emberi bölcsességeknek.

A népoktatási javaslat ellen legherekesben a románok küzdenek. Rendre szőlítják fel a román nemzeti egység képviselőit a javaslat ellen való küzdelemre.

Első volt a sorrendben Vuia Péter, a szászai kerület képviselője a felhívást lásd az aradi táborában (128. sz. 1904.)

Második Avramescu Pachomius, a német-bögségi kerület képviselője, a kinek mandátumvesztés terhe alatt hagyják meg választói, hogy a javaslat törvényre való emelkedése ellen szavazzon és agítáljon minden lehető eszközzel.

Egyébként a Tribuna 123-ik számában még a következőket jelölte ki felszólításra:

Szombathy György, Mihályi Péter, Ciocun János, Dr. Serban Miklós. Mire e soraim napvilágot látnak, a képviselők bizonyára meg is kapták már e pyngéd utasítást.

Épen kapóra jött különben a putnai ünnep.

Ez alkalommal a magyarok támadásában elül jár a bukaresti »Cecula«, mely a többiek közt következőképpen:

»Szerencsére van valaki, ki a gögös magyarokat észretéríti, mikor a románok ellen áskálódnak. Ez a valaki Ferencz József, a császár (már megint a császárt) aki, mikor meglátja a magyarok huzását a putnai ünnepnél, lelki rokonérzésénél fogva meghagyja Hohenlohe hercegnek, hogy nagy István (Sfeian cel Mare) emléket álló pompával ünnepelje meg. Az így megadott magyarok természetesen örösten dühöngnek.«

Egy körözött rablógylkos elfogatása.

A nagyszalontai gylkosság tettese.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, júl. 31.

Ismeretes olvasóink előtt az a borzalmas rablógylkosság, amelyet a tavaszon, április 6-án Nagyszalontán követtek el s a melynek Bogár Gyula, a nagyszalontai gazdasági főnöknek derék igazgatója esett áldozatul.

Hajnaltól, mikor az őrés megkezdődött, a malombelieknek föltűnt, hogy a mindig pontos igazgató nem mutatkozott. A munkások rosszat sejtettek s Nagy Sándor vármóltó beültötték Bogár Gyula lakására, nézze meg, mi oka, hogy az igazgató késik. A munkás kisvártatva rohant vissza a malomba s egész testében remegve adta tudtul:

— Meghalt... Osupa vér...

Az emberek berontottak az igazgató hálószobájába, ahová a függönyön keresztül begerengett a hajnal. Az őrés az udvar felé eső ablak tövében az ágy előtt fektült nagy vértócsában, összeszuszott fejjel. Az arcát hatalmas, tátongó seb torzította el, fejéből még szivárgott a vér.

Bredménytelen nyomozás.

A munkások azonnal értesítették az esetről a csendőrt és a nagyvárad kir. ügyészségét, ahonnan Vámosy Mihály kir. alügyész ment ki a helyszínre a nyomozás irányítása végett. Konstatálták mindenekelőtt, hogy rablógylkosság forog fenn, a tettes, vagy a tettesek a Wertheim-székrenyből 710 koronát vittek el. Bogár Gyula éppen előtte való nap tett postára néhány ezer koronát. A nyomozás a legnagyobb bizonytalanságban indult meg. Semmi adat, semmi bűnjel nem állott a hatóságok rendelkezésére.

Az egész Szalonta városát és a vidéket rettenetes izgalomba hozta a rettenetes bűntény, amelyen Szalontán még nem történt. Természetes ilyenformán, az egész Szalontai publikum baállott nyomozó közegnek, ami csak komplikálta a dolgot. Egyik ember ezt, a másik azt látta, egyik ilyen, a másik amolyan szeméyleírast adott a csendőrnöknek. De mindez eredménytelen volt, a gyanúsítottak egytől-egyet alibit igazoltak.

A tett elkövetése után pár hétre történt Nagyváradon a Füzes-utcai gylkos merénylet, amelynek tettesei a Finta-testvérek voltak. A fantázia rögtön megtette a Fintákat a szalontai gylkosság tettesei s át is kísérték őket Nagyszalontára, ahol aztán kiderült, hogy nem ők a tettesek, sőt hogy soha nem is jártak Nagyszalontán.

Ujabb nyomozás.

A Finta-fükkal való kísérletezés után egy látszott, hogy végleg lezáródtak a gylkosság aktái és semmi kilátás sem volt arra, hogy a tettesek kézrekerüljenek. Több mint két hónap telt el minden ujabb nyom és minden ujabb adat nélkül, míg néhány héttel ezelőtt egy sörény-kerítésben — mint annak idején megirtuk — megtalálták a fejszét, amelylyel Bogár Gyulát agyonütötték. Ez magában véve azonban mivel sem vitte előbbre az ügyet.

A döntő fordulat a múlt héten történt a szenzációs gylkosság ügyében. Nevezetesen a nagyvárad királyi ügyészség a múlt héten névtelen levelet kapott, a mely megnevezi Bogár Gyula malomigazgatónak a gylkosát.

A nagyvárad királyi ügyészség a kellő óvatossággal indította meg az ujabb nyomozást s miután a névtelen levél adatai valóknak bizonyultak az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a névtelen levélben megnevezett tettes letartóztatását.

Ki a gylkos.

A gylkóst Arany Gyulának hívják és közművesség a mestersége. Legutóbb Paptamásban dolgozott s onnan irta valaki az ügyészségnek a névtelen levelet is. Mikor azonban leaktarták tartóztatni, nem találták ott.

Révid nyomozás után megtudták, hogy Arany Gyula Szolnokra utazott. Az ügyészség azonnal táviratilag intézkedett, hogy tartóztassák le és szállítsák a nagyvárad királyi ügyészség fogházába.

A letartóztatás tényleg meg is történt, Arany Gyulát átadták a nagyvárad vizsgálóbíróknak.

A vizsgálóbíró tegnap délután két óráig késő estig hallgatta ki Arany Gyulát, a ki konokul tagad s azt állítja, hogy a gylkosság idején odahaza volt kora estétől reggelig.

Kihallgatták azonban Arany Gyula feleségét is, a ki terhelő vallomást tett a férje ellen s azt állítja, hogy nem volt odahaza a kérdéses éjszakán. A legközelebbi napokban kihallgatják azokat a tanukat, a kik állítólag a tett elkövetése előtti estén Arany Gyulát a malom körül látták.

SZERKESZTŐSÉG

62
KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér megállapodás szerint.

Töltésről lezuhant vonat.

Vasuti baleset.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 31.

Az arad—csanádi egyesült vasutak vonalán Szőreg és Deszk között tegnap nagy vasuti baleset történt.

A baleset részleteiről a következő tudósításunk szól.

Kevésbé tíz óra után a szegedi állomásfőnökség oly értelmű távirati tudósítást kapott, hogy Deszk és Szőreg között, nyílt pályán baleset érte az arad-csanádi egyesült vasutaknak Aradról Szegedre igyekező vegyes vonatát.

A baleset úgy történt, hogy az Aradról négy óra ötven perckor induló vegyes-vonat a rendes menetidő betartásával haladt Deszken tulig. Itt, — hogy mi okból, azt egyelőre még nem állapították meg, — az egyik teherkocsi tengelye, melyet Aradon indulás előtt szabályszerűen megvizsgálva, rendben levőnek találtak, váratlanul eltörtött s így a sebes mozgásban levő teherkocsi hirtelen fölbillent. Az erős rázkódattás és az a körülmény, hogy a vonat megállításához természetesen idő kell, maga után vonta azt, hogy a fölbillent törtött tengelyű kocsi kisiklott és lezuhant a töltésről.

A hatalmas erővel leeső kocsi négy másik teherkocsit rántott magával, amelyek óriási csőrompölés és recsegés kíséretében gurultak le a töltésen. Szerencsére a kocsikat összetartó kapocs kikapcsolódott s így a többi vagonok sértetlenül megmaradtak a pályatesten, noha ezek is kisiklottak. Az utasok közül szerencsére azonban senki nem esett baja.

A lezuhant kocsik azonban alaposan megrongáltak a pályát, a mennyiben mintegy kétszáz méternyi távolságban föltepték a sineket a talpfalkák együtt, úgy, hogy a közlekedés Szőreg és Deszk között csak átszállással bonyolítható le. A lezuhant kocsik azonban alaposan megrongálódtak s a bennük szállított áruban is sok kár esett. A kárt eddig még nem becsülték meg hivatalosan, de hozzávetőleges becslés szerint 10—20,000 koronára tehető.

Az arad—csanádi egyesült vasutak igazgatósága azonnal intézkedett, hogy az uttest mielőbb helyreállíttassék. Amíg a munkálatok befejezéséig nem nyernek, a teherforgalmat csak Deszkig, illetve Szegedig Szőregig bonyolíthatják le.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, júl. 29.

— (A kolozsvári egyetemi könyvtár.) A közoktatásiügyi miniszter tegnap döntött a kolozsvári egyetemi könyvtárréplét versenypályázata fölött. Az első díjat Orth Ambrus és Somló Emil építészek, a második díjat Korb és Giergl építészek, a harmadik díjat Sebestyén Arthur kapta. — Villányi Hájós és Láng terveit megvásárolták. Az összes tervek egy hétig lesznek kiállítva Budapesten a mérnök- és építész-egyesület termében.

— (Hamis tizkoronás.) Tegnap reggel a vasuti rendőrség bekísért egy bécsi utazót, a kit a vonatról szállítottak le, mert a jegyváltásnál hamis tiz koronással fizetett. Kihallgatása alkalmával előadta, hogy Küküllőszécsőn a vendéglőben egy husz koronát váltott és ott adott a tiz koronát és tiz korona aprópénzt. Mivel az előadása valószínűnek látszott és elfogadható igazolványt mutatott fel, a rendőrség szabadon bocsátotta, megindítván egyidejűleg a hamis bankó eredetét kinyomozandó eljárás. Az utazó azonban, mivel a tiz koronát elvették tőle, kevesletle a szabadságot és a hamis pénz helyett egy valódit is kéri a rendőrségtől. Dehát nagyon szivtelen a mi rendőrségünk, nem volt hajlandó teljesíteni az utazó furcsa kérését.

— (A hol a rendőrk sztrájkolnak.) Akadt ilyen város és még hozzá nem is külföldön, hanem nálunk Magyarországon. A kálomista Rómában: Debrecenben sztrájkolnak a rendőrk olykép, hogy sorra kilépnek a város szolgálatából. Legutóbb

— (A vasuti sztrájk.) Déváról jelentik, hogy a dévai törvényszék szombaton tárgyalta a vasuti sztrájkolók pörét. Az ügyészség hivatalos hatalommal való visszaélés miatt vád alá helyezte Török, Kova-

Az ünnepélyes ülést Nagy Pál elnök nyitotta meg s egy négy tagú küldöttséget kelt fel az ünnepelt meghívására. Horváth Igáncz azajások eljenzések között iéptt be a terembe és elfoglalta a részére fenntartott díszhelyet. Az ünnepeltet Nagy Pál honvédegyeti elnök üdvözölte meleg szavakkal, mire Fekete Nagy Béla h.-polgármester mondott üendületet üdvözlő beszédet a város névében. Horváth Igáncz meghatva köszönté meg a meleg óvációt, mely az ő személyét illet meg annyira, mint inkább az övédelmi harc hazafias önének szöl. Jól esik — úgy mond — a megemlékezés épen Kolozsvárol, hiszen innen szölitotta harctérre a magyar szabadságharc. Ide vágyott vissza mint öreg ember is, üti öhajta örök pihenőre hajtani éjét. Majd több érdekes részletet mondott el a szabadságharc idejéböl. Az ereklje muzeum névében Herepei Gergely mondott magaszárnyalás üdvözöl beszédet. Majd Bíró Lajos gimnaziumi tanár üdvözölte szép szavakkal a széklység névében az ünnepelt. Nagy Lajos 48-as honvéd tizedes kir. tanácsos Kolozsvár városának és annak képviseöl Fekete Nagy Béla helyettes polgármester-

— (Elveszett) a tanítónőképzédtől a Mátyás király-évi templomig, vagy pedig a templomban, egy dupla fedetű arany óra, láncsal, kereszttel. A szíves megtaláló kéretik a tanítónőképzőbe átadni, hol illő jutalomban részesül.

SZÍNHÁZ.

Budapest, aug. 1

London. Reuter ügynökség jelenti Csifuból: Egy idevaló japán kereskedő hitelt érdemlő kinaitól azt az értesítést kapta, hogy a japánok az összes Port-Arturi állásokát az Arany-Szarv kivételével elfoglalták. Igen sok áldozatukba ke-

Leégett óragvár.

Körmend. ang. 1.

A körmendi órágyár az éjjel teljesen leégett. A kár árukban mintegy 180000, gépek és felszerelésekben 70000 és az épületben 60000 koronára rug. Biztosítva volt 200000 koronára. A tűz gondatlanságból keletkezett d. u. 4 és 5 óra között. Este 10 óra körül az olvasztókemence ismét kigyulladt, de a gyárban senki sem volt és így emberéletben nem esett kár. Egy óra alatt a tűz martalékává lett a dohánygyári tisztí épület.

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulaidonos:

GOMBOS FERENCZ.

Diszokmánnyal kitüntetve!

Bernáth E. Sándor varrógép
kerékpár
nagy raktára és hangszóró-üzlete) Kolozsvá
(a m. kir. posta- és táv. szállítója)
Összes áruinait hátrá részleltetése és adom-
s azokért 5 évig felelek. — Szakszerű villamos
világítással és metelőreőr berendezett me-
chanika műhelyemben a javításokat gyorsan
és jutányos árban készítek. Nikkelezéseket,
különféle színű emaillezásokat csak fűr-
dőmben és kemenczében állítok elő.
Kerékpárkölcsönző osztályt
tartok feum! — Telefon 412.
Én az érdeklőzők adok bábok!

nyomdatulajdonos,
az „UJSÁG“ pol. napilap kiadótulajdonosa.

Előfizetési ár:

Egy óra — — — — — 2

Nyomatott: Gombos Ferencz Lyceum-könyvnyomdájában, Kolozsvárt.